

Potilasohje: Denosumabihoito (Prolia®)

Vastuualue: konservatiivinen klinikkaryhmä

Erikoisala/Yksikkö: Sisätaudit, endokrinologia

Hyväksytty/Tarkistettu: 1.12.2021

Osteoporoosissa luun mineraalimäärä on vähentynyt ja luun rakenne muuttunut siten, että luun lujuus heikkenee. Tällöin luu voi murtua vähäisestä vammasta.

Osteoporoosin perushoitoon kuuluu kalsiumin ja D-vitamiinin saannin turvaaminen, tupakoinnin lopettaminen, riittävä liikunta ja kaatumisriskin vähentäminen. Lääkehoito on yksilöllistä ja sillä pyritään pienentämään murtuman riskiä. Denosumabi on on RANK-lingandiin sitoutuva monoklonaalinen vasta-aine, joka vähentää osteoklastien (luunsyöjäsolujen) muodostumista. Tämän seurauksena luun hajoaminen vähenee ja murtumariski pienenee.

Annosteluohje

Denosumabin suositeltu annos on 60 milligrammaa kuuden kuukauden välein kertainjektiona ihon alle reiteen, vatsaan tai olkavarteen. Lääkkeen saa pistää henkilö, joka on saanut riittävän opastuksen pistotekniikkaan. Pistoksen voi siis suorittaa itse ohjauksen jälkeen tai sen voi käydä pistättämässä omassa terveyskeskuksessa sairaanhoitajan vastaanotolla.

Haittavaikutukset

Lihaskipu ja raajakipu ovat denosumabin yleisimmät haittavaikutukset (joita esiintyy useammalla kuin yhdellä potilaalla kymmenestä). Virtsatieinfektioita voi myös esiintyä. Denosumabia käyttävillä potilailla on havaittu melko harvoin selluliittia, harvoin hypokalsemiaa, yliherkkyyttä, leuan luukuoliota ja epätyypillisiä reisiluun murtumia.

Huomioitavaa

Denosumabissa on lisääntynyt osteonekroosin eli leukaluun kuolion riski. Leuan osteonekroosille altistavia taustatekijöitä ovat tupakointi, immunosuppressiivinen lääkitys tai immunosuppressiivinen sairaus. Paikallisia riskitekijöitä suussa ovat invasiiviset toimenpiteet, kuten hampaan poistot, hankaavat proteesit tai infektiot.

Hampaisto on syytä hoitaa ja infektiotilat saneerata ennen osteoporoosilääkityksen aloittamista. Hampaatonkaan leuka ei ole turvassa, mikäli potilaalla on hammasproteesi. Proteesit aiheuttavat usein limakalvohaavaumia, joiden kautta bakteereille tarjoutuu pääsy luuhun. Osteoporoosipotilailla suun hoito voidaan toteuttaa perusterveydenhuollon puolella. Säännöllinen suun terveydenhoito on syytä toteuttaa hoidon aikana.

Ota yhteyttä Hoitavaan tahoon jos hoidon aikana sinulla on suuhun tai hampaisiin liittyviä ongelmia, kuten heiluvia hampaita, kipua tai turvotusta tai huonosti paranevia haavoja tai eritevuotoa, sillä nämä voivat olla leuan luukuolion merkkejä. Ota myös yhteyttä jos tunnet uudenlaista tai epätavallista kipua lonkassa, nivustaipessa tai reidessä.